

La construcció de memòria històrica de les dones sahrauís en conflicte

Escrit per Aroa López Naranjo, AmecoPress / La Independent
dimarts, 9 de febrer de 2021 19:02

Foto: Arxiu AmecoPress

La construcció de memòria històrica de les dones sahrauís en conflicte és un instrument per a la veritat, la justícia i la reparació.

"Els homes surten d'aquí i van a la guerra, però nosaltres seguim aquí perquè funcionin els hospitals i les escoles" afirma **Najla Mohamed**.

L'experiència vital de les dones del Sàhara Occidental és una lluita silenciada

La construcció de memòria històrica de les dones sahrauís en conflicte

Escrit per Aroa López Naranjo, AmecoPress / La Independent
dimarts, 9 de febrer de 2021 19:02

L'ONG Mundubat ha organitzat aquest dimarts 2 de febrer un "weminari" sobre el paper de les dones en la lluita sahrauí. En ell s'hi ha tractat temes com les estratègies específiques de les dones en el conflicte, l'organització de les seves resistències i les implicacions que té l'espoli dels recursos per part del Marroc en llurs vides.

MEMORIA HISTÓRICA DE LAS MUJERES

Estrategia de RESISTENCIA
Nuevas RESILIENCIAS
Instrumento social y político de reivindicación del
DERECHO A
LA VERDAD
JUSTICIA
REPARACIÓN

➔ LUGAR CENTRAL

Sus vidas, sus cuerpos, son parte de la explotación,
expolio y conflicto con una historia PERSONAL y una
historia COLECTIVA

ANTES y también AHORA

Cartell de la convocàtoria
de les dones saharauis

Arantza Chacón i la importància de la memòria històrica

Al Weminari hi han participat tres ponents, a més de **Sarai Martín Ruiz** del departament de gènere de Mundubat com a moderadora. La primera de les participants ha estat

Arantza Chacón

, Exresponsable de la xarxa Basca de Suport a la UNMS; seguida d'

Embarkalina Baali

, excoordinadora de FAFESA, membre de LLAURIN i, finalment,

Najla Mohamed Lamin

, vicepresidenta de l'Associació de Saharauis als Estats Units.

El seminari online va començar amb l'explicació per part de Sarai Martín del compromís que té Mundubat amb la lluita saharauí. L'ONG porta anys treballant en qüestions d'acció humanitària i subministraments d'aliments de primera necessitat. L'Organització segueix reforçant les xarxes de suport polític al Sàhara occidental i treballen conjuntament amb la Unió de Dones Sahrauís (UMS). A més, han estat presents en els campaments i esperen poder reprendre el treball directe amb les dones dels campaments i les dels territoris ocupats, ja que actualment és molt difícil poder accedir al territori.

Les dones sahrauís van veure que la seva història es silenciava, que altres explicaven el conflicte per elles, sempre des de la perspectiva masculina

Arantza Chacón, llicenciada en Dret, actualment realitza treballs de recerca sobre els drets humans, posant al centre de la seva investigació el fet que les dones ha participat en primera línia en el conflicte a través de la xarxa basca de suport a les dones saharauis. L'activista i investigadora explica que més enllà d'una història lineal per entendre el paper de les dones en el conflicte, cal treballar per la recomposició de la memòria històrica d'aquestes dones, de les

seves històries de vida, ja que, si ningú les recull es perdran.

La història de les dones del Sàhara Occidental és una lluita intergeneracional

Les dones volien que el món conegués la seva història. Que coneguessin com elles van fugir dels bombardejos, com van cavar túnels, van educar als seus fills, van organitzar les qüestions sanitàries en els campaments i, a més, van estar a la rereguarda del conflicte armat, combinant les tasques de cures amb la lluita per la llibertat de la seva terra.

Aquestes dones també es van agrupar i van començar a participar en la vida política des dels inicis del conflicte, el 1975, creant l'Organització de Dones Saharauis. A més, van començar a tenir un paper rellevant en l'autoritat del campament. El caràcter intergeneracional d'aquesta lluita ve marcat pel paper necessari que han tingut i segueixen tenint en la contesa. Aquestes dones, són dones amb gran capacitat de resistència i de resiliència, que han vist com els primers drets que retrocedeixen en la nova situació de conflicte són els seus.

Parlar i reconèixer-se en el paper que han portat a terme és una manera d'enfrontar-se el silenci i de resistir. Parlar de les històries de les dones que estan tancades a les presons marroquines, o de les que desapareixen i apareixen en descampats després de ser humiliades, en un intent d'humiliar amb elles al poble saharauí. No obstant això, encara en la situació de contesa, no és fàcil parlar d'aquest paper tan rellevant que estan portant a terme, per tal de no donar pistes al govern del Marroc sobre com estan organitzant el seu treball.

Najla Mohamed Lamin: "jo vinc d'una història de dones que saben donar, lluitar, i sacrificar molt per la llibertat del seu poble i per la seva pròpia"

La construcció de memòria històrica de les dones sahrauís en conflicte

Escrit per Aroa López Naranjo, AmecoPress / La Independent
dimarts, 9 de febrer de 2021 19:02

Foto: Arxiu AmecoPress

"Vaig créixer en una casa amb moltes dones que treballen des dels campaments perquè la

societat saharauí sigui una societat educada, sana i unida", **Najla Mohamed Lamin** parla des de la seva història personal. És una de les joves nascudes en els campaments que "vam tenir l'honor de veure a les nostres mares i les nostres àvies treballant en aquesta lluita, tot i aquesta vida tan difícil que tenim en els campaments".

Ella parla de les dones que porten mostrant durant gairebé 30 anys una resistència pacífica, resistint diàriament, afrontant les dificultats. Des del campament parla de la necessitat que tenen que el món les vegi. I li sap greu que el poble saharauí es vegi obligat, per la comunitat internacional, a utilitzar la lluita armada com a mitjà per aconseguir l'alliberament.

El conflicte segueix minvant el desenvolupament de les dones sahrauís com a subjecte polític

"Nosaltres volem ser part d'aquesta lluita. Som dones i tenim moltes responsabilitats socials, però també la de participar en la nostra causa, ambient polític i econòmic. Estem jugant molts papers alhora", diu Najla Mohamed Alin. Najla entén que l'únic repte per a elles actualment és l'alliberament del seu poble. I afirma que un cop hagin pogut tornar a la seva terra, podran ser lliures i pensar en els problemes que volen solucionar i que facin que la seva societat avanci en matèria de gènere.

És per això que les xarxes de solidaritat internacionals tenen canals per treure treball conjunt en la línia de la lluita política pel desenvolupament de les dones com a subjecte polític, ja que, en aquest context, la situació del conflicte va marcant una sèrie d'avenços i retrocessos. El retorn a la lluita armada, o la crisi de la covid-19 són factors que fan que els primers drets que passen a segon pla siguin els de les dones.

La construcció de memòria històrica de les dones sahrauís en conflicte

Escrit per Aroa López Naranjo, AmecoPress / La Independent
dimarts, 9 de febrer de 2021 19:02
